



MINISTERUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY OF LABOR AND SOCIAL PROTECTION OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA  
МИНИСТЕРСТВО ТРУДА И СОЦИАЛЬНОЙ ЗАЩИТЫ РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

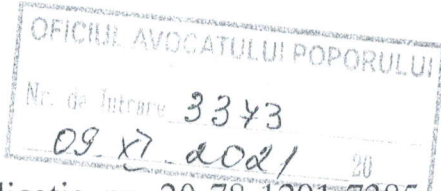
str. Vasile Alecsandri 2, MD-2009, mun. Chișinău

Tel. +373 22 268 883, +373 22 268 816; e-mail: [office@social.gov.md](mailto:office@social.gov.md) web: <https://social.gov.md>

03.11.2021 nr. 09/5554  
la nr. \_\_\_\_\_ din \_\_\_\_\_

Cancelaria de Stat

✓ Avocatul Poporului pentru  
drepturile copilului



La indicația nr. 20-78-1201-7385 din 4 octombrie 2021, cu referire la examinarea demersului Dnei Maia BĂNĂRESCU, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului nr. 04-2/16 din 01 octombrie 2021, Ministerul Muncii și Protecției Sociale conform competențelor funcționale comunică următoarele:

Promovarea politicii sociale conform necesităților populației, este una dintre prioritățile-cheie ale Guvernului Republicii Moldova.

Progresul în reducerea sărăciei este generat de implementarea consecventă, eficientă și coordonată a politicilor sociale și economice, capabile să genereze locuri de muncă suficiente și să asigure un grad înalt de incluziune socială a tuturor membrilor societății, un accent deosebit fiind pus pe dezvoltarea programelor de susținere socială a populației, de ocupare a forței de muncă, precum și de incluziune și protecție socială a persoanelor cu dizabilități, etc.

Ratificarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, de către Republica Moldova, în anul 2010, a marcat schimbări importante în domeniul dizabilității, respectiv reușindu-se înregistrarea mai multor progrese în ceea ce privește incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități.

Obiectivul principal al Convenției, este de a promova, proteja și asigura exercitarea deplină și egală a drepturilor persoanelor cu dizabilități, libertăților fundamentale, precum și contribuția la formarea demnității umane fără discriminare și respectarea principiului egalității de șanse pentru această categorie de persoane.

În contextul ajustării legislației naționale la standardele UE și prevederile Convenției, a fost elaborată și aprobată de către Parlament, Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, nr. 60/2012.

În linii generale, Legea prevede asigurarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, în egală măsură cu alți cetățeni, la: educație, protecție socială, asistență medicală, reabilitare, muncă, viață publică, mediul fizic, transport, tehnologii și sisteme informaționale, de comunicare și la alte utilități și servicii la care are acces publicul larg.

Conform prevederilor Legii nr. 547/2003, asistența socială, este componenta sistemului național de protecție socială, în cadrul căreia statul și societatea civilă se angajează să prevină, să limiteze sau să înlătore efectele temporare sau permanente ale

ori evenimente considerate drept riscuri sociale, care pot genera marginalizarea ori excluderea socială a persoanelor și a familiilor aflate în dificultate.

Prezenta lege stipulează, că asistența socială se acordă sub formă de prestații în bani (alocații, compensații, indemnizații) sau servicii sociale, care reprezintă un ansamblu de măsuri și activități realizate pentru satisfacerea necesităților sociale ale persoanelor aflate în dificultate.

Măsurile de asistență socială, se acordă de către structurile teritoriale de asistență socială de la locul de trai.

În scopul asigurării accesului persoanelor cu dizabilități, inclusiv copiilor, la diferite tipuri de servicii sociale au fost elaborate și aprobate reglementări și standarde minime de calitate ce țin de organizarea și funcționarea mai multor *tipuri de servicii sociale specializate*, inclusiv: *Serviciul social „Casă comunitară”, Serviciul social „Locuință protejată”, Serviciul social „Echipa mobilă”, Serviciul social „Asistență personală”, Serviciul social „Respiro”, „Serviciul social de interpretare în limbajul mimico-gestual pentru persoanele cu deficiențe de auz”, Serviciul social de sprijin pentru familiile cu copii”*.

Persoanele cu dizabilități, inclusiv copiii cu dizabilități beneficiază, după caz, de mai multe tipuri de prestații sociale, inclusiv: *pensie de dizabilitate sau, după caz, alocație socială de stat, alocație pentru îngrijire, însoțire și supraveghere, suport financiar de stat, compensație pentru serviciile de transport, după caz, ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului, suport monetar*.

Totodată, în contextul susținerii familiilor persoanelor și copiilor cu dizabilități severe, care necesită îngrijire permanentă, precum și în scopul favorizării independenței și integrării lor în societate, prin Hotărârea Guvernului nr. 314/2012 a fost aprobat „Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social „Asistență personală” și Standardele minime de calitate”.

Prestatori de serviciu pot fi, autoritatea administrației publice locale de nivelul al doilea, precum și asociațiile obștești, fundațiile, instituțiile private fără scop lucrativ, înregistrate în conformitate cu legislația, având domeniul de activitate în sfera socială.

Scopul serviciului este de a oferi asistență și îngrijire copiilor și adulților cu dizabilități severe, în vederea favorizării independenței și integrării lor în societate.

În funcție de asistent personal poate fi angajat orice persoană, inclusiv unul din membrii familiei sau rudele beneficiarului.

Pentru a solicita admiterea în Serviciu, persoana cu dizabilități sau, după caz, reprezentantul său legal, va depune o cerere scrisă la unitatea de asistență socială sau direct la prestatorul de Serviciu din raza teritorială a domiciliului sau a reședinței sale, după care va urma evaluarea eligibilității solicitantului pentru serviciul menționat, care se efectuează de către prestatorul de serviciu (autoritățile administrației publice locale de nivelul II/structura teritorială de asistență socială). Respectiv asistenții personali, la angajare beneficiază de garanții în condiții egale cu alți salariați.

Începînd cu anul 2008, în Republica Moldova se implementează Programul de ajutor social, care are drept scop asigurarea unui venit lunar minim garantat pentru familiile defavorizate prin acordarea ajutorului social stabilit în conformitate cu evaluarea venitului global mediu lunar al fiecărei familii și cu nevoia acesteia de asistență socială.

La moment, acesta are două componente de bază – ajutorul social și ajutorul pentru perioada rece a anului (APRA).

Menționăm că titularul ajutorului social sau, după caz, al ajutorului pentru perioada rece a anului, este persoana solicitantă, iar beneficiarul acesteia - familia.

În sensul Legii nr. 133/2008 cu privire la ajutor social, *familia* reprezintă două sau mai multe persoane care locuiesc în aceeași locuință și se întrețin dintr-un buget comun. Beneficiază de drepturile de familie și orice persoană adultă care nu face parte dintr-o familie.

Cuquantumul lunar al ajutorului social se stabilește ca diferență între venitul lunar minim garantat (VLMG) al familiei și venitul global al acesteia.

La stabilirea *venitului global al familiei* se iau în considerare veniturile obținute în formă bănească din munca retribuită, veniturile din toate tipurile de activitate antreprenorială, veniturile realizate din folosirea terenurilor agricole și a loturilor de pământ, precum și alte tipuri de venituri, inclusiv cele din proprietate. În cazul prestațiilor de asigurări și de asistență socială, se iau în calcul cuantumulurile stabilite.

Prin Hotărîrea Guvernului nr. 42/2021 a fost aprobat proiectul pentru modificarea Hotărîrii Guvernului nr. 1167/2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social.

Proiectul a fost elaborat în scopul executării prevederilor Legii nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social, ca urmare a modificărilor operate prin Legea nr. 34/2021 pentru modificarea art. 7 alin. (3) al Legii nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social (stabilirea unei noi modalități de indexare a venitului lunar minim garantat, *începînd cu 1 aprilie 2021*).

Astfel, nivelul venitului lunar minim garantat, utilizat la evaluarea dreptului la ajutor social, la 1 aprilie 2021, a fost indexat cu 3,89%, reieșind din media creșterii anuale a indicilor prețurilor de consum pentru ultimii 3 ani, și după indexare a constituit 1151 lei.

Prin Hotărîrea Guvernului nr. 187/2021 a fost aprobat proiectul pentru modificarea punctului 1<sup>2</sup> din Hotărîrea Guvernului nr. 1167/2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social.

Scopul elaborării proiectului menționat a constat în executarea prevederilor art. 7 alin. (3) din Legea nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social (indexarea venitului lunar minim garantat, la 1 octombrie 2021).

Astfel, a fost indexat, la 1 octombrie 2021, nivelul venitului lunar minim garantat utilizat la evaluarea dreptului la ajutor social, cu coeficientul de indexare de 1,0386, reieșind din rata inflației înregistrată în primul semestru al anului în curs în valoare de 3,86%, și după indexare a constituit 1196 lei (pînă la indexare 1151 lei).

Suplimentar informăm că, prin Hotărârea Guvernului nr. 716/2018 a fost aprobat Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social de suport monetar adresat familiilor/persoanelor defavorizate, care are misiunea de a susține aceste categorii de persoane în contextul prevenirii/limitării/depășirii situațiilor de dificultate în vederea prevenirii marginalizării și excluziunii socio-economice. Serviciul menționat este instituit în baza deciziei consiliului raional/municipal în cadrul structurii teritoriale de asistență socială.

Suportul monetar se acordă printr-o singură plată sau printr-o plată lunară, pentru o perioadă determinată, dar nu mai mare de 6 luni.

Identificarea familiilor/persoanelor defavorizate pentru acordarea măsurilor de asistență socială sub formă de suport monetar se realizează de către asistentul social comunitar și/sau familiile/persoanele defavorizate sînt referite de către medicul de familie, asistentul medical, reprezentantul autorităților administrației publice locale, instituțiile rezidențiale în procesul de dezinstituționalizare, instituțiile de drept, reprezentanții organizațiilor neguvernamentale și/sau la solicitarea directă a unuia dintre membrii familiei/persoanei defavorizate sau a reprezentantului legal al acesteia.

Totodată informăm că politica socială a statului asigură protecție socială tuturor familiilor cu copii în baza principiului echității sociale.

În acest sens, la data de 11 noiembrie 2013 prin Hotărârea Guvernului nr. 889 a fost aprobat Regulamentul – cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului social de sprijin pentru familiile cu copii, scopul serviciului constituie în susținerea dezvoltării capacităților familiei în creșterea și educația copilului, prin consolidarea factorilor protectori din interiorul familiei și conectarea ei la resursele relevante din comunitate.

Serviciul de sprijin familial se prestează în două forme: sprijin familial primar și sprijin familial secundar.

În cadrul sprijinului familial secundar familiile cu copii pot beneficia de ajutor bănesc, la stabilirea căruia se ia în considerare necesitățile familiei, numărul de copii în familie, condițiile de trai, factorii sezonieri, gravitatea problemei etc., precum și venitul familiei obținut din salarii, plăți sociale și alte surse de venit, declarate sub responsabilitatea familiei.

Astfel, evidențiem faptul că, orice familie care se află în dificultate este în drept să se adreseze cu o cerere către structura teritorială de asistență socială de la domiciliu în vederea examinării posibilității acordării ajutorului bănesc din cadrul sprijinului familial secundar pentru a depăși eventualele situații de risc.

Cu privire la disponibilitatea datelor statistice după tipul dizabilității, Biroul Național de Statistică, informează despre diseminarea pe pagina web oficială a datelor privind dizabilitatea, la copii și adulți în funcție de diverse dezagregări, inclusiv pe tipuri de afectări (Tabele în format Excel), elaborate cu periodicitate anuală.

Astfel, ultimele date disponibile sunt pentru anul 2020, la rubrica "Statistică pe domenii", "Statistica socială", "Ocrotirea sănătății". Tabelele în cauză sunt generate pe baza rapoartelor statistice nr. 27 cu privire la determinarea dizabilității și capacității de

muncă la adulți și nr. 27”a” privind determinarea dizabilității la copii, prezentate de către Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă în conformitate cu Programul de lucrări statistice pentru anul 2021, aprobat prin Hotărârea Guvernului 912/2020.

Este de menționat că, aceste date sunt publicate și pe pagina web al Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă.

Disponibilitatea datelor dezagregate după mai multe criterii socio-demografice depinde de toți producătorii de date statistice și administrative.

Suplimentar, informăm că, la moment este în proces de definitivare proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional automatizat „Determinarea dizabilității și capacității de muncă” și Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Sistemului informațional automatizat „Determinarea dizabilității și capacității de muncă” (SIA DDCM).

Scopul acestuia, constă în formarea unei resurse informaționale, ce va permite eficientizarea procedurilor de determinare a dizabilității și capacității de muncă, precum și asigurarea evidenței tuturor solicitărilor în domeniu și persoanelor care interacționează cu Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, instituție subordonată Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

Subsidiar, în cazul în care, Oficiul Avocatului Poporului dispune de careva informații, studii care prezintă practica la nivel internațional privind calcularea minimumului de existență pentru persoane adulte și copii cu dizabilități, rugăm să le prezinte pentru a fi examinate.

MINISTRU



Marcel SPATARI